

Yargıtay, baz istasyonunun kaldırılması davalarında, kanaatimce yanlış olarak, istasyonun kurulmuş olmasını yeterli saymamakta; istasyonun faaliyete geçmesini aramaktadır. Yargıtay'a göre istasyon faaliyete geçmediği için davacılar zarar görmüş sayılamaz.

Bu nedenle de istasyonun kaldırılmasına dair yerel mahkeme kararının BOZULMASI gerekir. Yargıtay 4.HD'nin 12.05.2009 tarih; 2008/12025 E ve 2009/6726 K³² sayılı kararındaki şu ifadeler konuyu açıklamaktadır:

"Dosya kapsamından dava konusu baz istasyonunun davalılardan M.C'ya ait taşınmaz üzerine kurulduğu; ancak gerek dava gerekse de keşif gününde çalışır durumda olmadığı anlaşılmaktadır. Şu durumda, sağlığa zararlı olduğu kabul edilemeyeceği gibi; salt kurulum çalışmalarının yapılmasının da sağlık yönünden endişe oluşturacağı kabul edilemez. Yerel mahkemece açıklanan nedenler karşısında, davanın reddi gerekirken, olaya uygun düşmeyen gerekçelerle davanın kabul edilmiş olması usul ve yasaya uygun düşmediğinden kararın BOZULMASI gerekmiştir."

Bu durumda Yargıtay, kanımca yukarıdaki yerleşik içtihatlarından sapmış ve şirket açısından tehlike sorumluluğu olarak gördüğü, salt varlığının dahi kaldırma için yeterli neden saydığı baz istasyonlarının kurulmuş olmasına rağmen faaliyete geçmemesinin zarar doğurmayacağı gerekçesi ile kaldırmaya konu olamayacağına hükmetmiştir. Bir başka deyişle, yerel mahkemenin baz istasyonunun kaldırılmasına karar verebilmesi için, istasyonun kurulmuş olması yetmemekte, faaliyete geçmiş olması gerekmektedir. Bu durumda, tehlike sorumluluğu kuralından sapma olduğu, tehlike sorumluluğu kuralını getiren yerleşik içtihatlarla bu son içtihadın bağdaşmadığını düşünmekteyim.

7) Sonuç ve Değerlendirme

Çalışmadan ulaşılan sonuçları aşağıda şu başlıklar halinde özetlemek mümkündür.

a.) Öncelikle, baz istasyonlarının kurulmasına izin veren ve her istasyon için "güvenlik sertifikası" hazırlayan BİTİK'in, 5809 Sayılı EHK gereğince aynı zamanda ölçüm yetkisi yapacak kuruluşlara da ruhsat vermesi ve aynı Kanun gereğince de mahkemelerin baz istasyonu davalarında bu yetkilendirilmiş kuruluşlardan bilirkişi talep etmesinin, bilirkişinin tarafsız olması ilkesiyle bağdaşmadığı kanısındayım. Kanundaki bu eksiklik giderilmelidir.

b.) Bursa'da BİTİK'ten yetki almış bir kurumun/ üniversitenin olmayışının ciddi bir eksiklik olduğunu, bunun hem yargılama

masraflarını çoğalttığını hem de bilirkişilerin genellikle Sakarya'dan veya İstanbul'dan temin ediliyor olması düşünüldüğünde, raporların gecikmesinin olağan karşılanması gerektiği; dolayısıyla da yargılamanın uzadığını, bu nedenle Bursa'nın bir an önce BİTİK'ten yetki alan bir kuruma kavuşması gerektiği kanısındayım.

c.) Baz istasyonlarının gelişigüzel kurulmasının önlenmesi için, Yargıtay içtihatları da dikkate alınarak, istasyonların yerleşim yerleri dışına taşınması yönünde bir yasal düzenlemeye gidilmesinin uygun olacağı kanısındayım.

Sonuç olarak şu belirtilmelidir ki baz istasyonları olmadan cep telefonu iletişimi mümkün değildir. Teknoloji insan yaşamına kolaylık sağlamaktadır ancak bunun karşılığında da birtakım zararlar vermektedir. Önemli olan, insan sağlığı ile kamu yararının dengelenmesidir. Bu nedenle, her yere gelişigüzel biçimde (ve özellikle de baca, su deposu vb. şekil verilerek saklanan) baz istasyonları kurulmamalıdır.

Ancak şu da bilinmelidir ki sorun yalnızca baz istasyonlarıyla sınırlı değildir. İnsan sağlığına zarar veren ve elektromanyetik radyasyon yayan trafolar, yüksek gerilim hatları gibi tesisler; hatta cep telefonları da ciddi sağlık riskleri taşımaktadır. Bu konuda bilinçlenmek, gerektiğinde hukuki ve demokratik yollardan sonuç aramak her zaman tercih edilmesi gereken, hukuk devleti vatandaşı olmaya yakışan tavırlardır. Hukuka güvenilmeli, hak hukukla aranmalıdır.

Elektromanyetik kirlilik de bir insan hakları ihlalidir ve önlenmelidir. Bireylerin ve devlet kurumlarının bu bağlamda bilinçlendirilmesi, elektromanyetik kirlilikle mücadele bakımından önem taşımaktadır.

32.Karar yayınlanmamıştır. Karara karşı karar düzeltme istenmiş ancak süreç henüz sonuçlanmamıştır.

Av. Ş. Cankat TAŞKIN
Bursa

KAYNAKÇA

Basılı Kaynaklar

"BMA (2001): British Medical Association Board of Science and Education, Mobile phones and health, An Interim Report". Aktaran: PALA, Kayhan; Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2008-404 E sayılı dosyasına sunulan bilirkişi raporu
"Health Effects associated with mobile base stations in communities: the need for health studies, 2001" Aktaran: PALA, Kayhan; Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2008-404 E sayılı dosyasına sunulan bilirkişi raporu
KABOĞLU, Özden İbrahim; Anayasa Hukuku Dersleri, Legal Yayınevi, 2. Baskı, İstanbul, Ekim 2005
Legal Hukuk Dergisi, Aralık 2006 sayısı, sayfa 4161-4164
SABUNCU, H. Hilmi; "Elektromanyetik Radyasyonlarla veya Elektromanyetik Alanlarda Çalışanların Sağlık Riskleri"; Türk Tabipleri Birliği, Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi, Temmuz 2000, s. 15-18
TAŞKIN, Saban Cankat; "İdari yargının Güncel Sorunları ve Yargı Kararlarının Uygulanmaması", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 71, Temmuz-Ağustos 2007, s. 300 vd.
TUBİTAK Bülten, "Elektromanyetik Dalgalar ve İnsan Sağlığı, Sıkça Sorulan Sorular ve Yanıtları", 2001. 26.08.2008 tarihli Cumhuriyet Gazetesinin "Enerji" eki,
Yargıtay Kararları Dergisi, Ocak 2009, s. 32

İnternet Kaynakları

http://cevre.niteler.bel.tr/index2.asp?sec_id_no=5 (Erişim tarihi : 26.03.2008)
http://tr.wikipedia.org/wiki/Baz_istasyonu (Erişim tarihi: 08.07.2008)
<http://www.cumhuriyet.com.tr?im=yhs&nn=68846> (13.07.2008 tarihli haber, Erişim Tarihi : 16.09.2009)
<http://www.memurlar.net/haber/93473> (Erişim tarihi : 16.09.2009, Zaman Gazetesi, 18 Kasım 2007 tarihli haber)
www.kazanci.com.tr (Erişim tarihi : 16.09.2009)
<http://hami.anadolu.edu.tr> (Erişim Tarihi :16.09.2009)

KISALTMALAR

ABD	:Ana Bilim Dalı / Amerika Birleşik Devletleri
AİHM	:Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
BİTİK	:Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
DNA	:Deoksiribo Nükleik Asit
E	:Esas
EHK	:Elektronik Haberleşme Kanunu
EMA	:Elektromanyetik Alan
HD	:Hukuk Dairesi
İYUK	:İdari Yargılama Usul Kanunu
K.	:Karar
MK	:Medeni Kanun
RF	:Radyo Frekans
RFR	:Radyofrekans Radyasyon
s.	:sayfa
TUBİTAK	:Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu
vd	:ve devamı /ve diğerleri

